

Pantelleria

Het vulkaaneiland Pantelleria ligt in het Kanaal van Sicilië in de Middellandse zee. Het eiland meet 83 vierkante kilometer, is 10 kilometer lang en 10 kilometer breed. Het telt ongeveer 7679 bewoners en ligt op ongeveer 100 kilometer ten zuidwesten van Sicilië. Het is echter niet het zuidelijkste punt van Italië. Dat is het Pelagische eiland Lampedusa. Het dichtstbijzijnde vaste land is Kaap Mustafa in Tunesië, dat op 70 kilometer ten westen van Pantelleria ligt. Het grootste eiland in dit deel van de Middellandse zee is Malta.

Pantelleria en Ustica zijn de enige alleenliggende Italiaanse kleine eilanden. Ondanks dat Ustica veel dichterbij het 'vaste land' van Sicilië ligt is Pantelleria veel minder afhankelijk van de buitenwereld en minder geïsoleerd. Het eiland is veel groter, telt meer inwoners en is dankzij de luchthaven minder afhankelijk van bevoorrading over zee. Net als Ustica wordt het eiland ook wel Perla Nera (zwarte parel) genoemd. Dit vanwege de zwarte kleur van de Basalten ondergrond.

Op het eiland liggen 11 dorpjes. Het grootste dorp, en met ruim 3000 inwoners tevens de hoofdstad, ligt in het noordwesten en luistert naar de naam Pantelleria. Andere dorpen hebben namen als Gadir, Madonna di Grazie, Madonna di Rosario, Khamma, Tracino, Nica, Scauri, S. Vito en S. Michele. Er zijn verschillende bergtoppen op het eiland. De hoogste top is de Montagna Grande met een hoogte van 836 meter. Cuddia Attalora, aan de zuidkant van het eiland, is de een na hoogste top met een hoogte van 560 meter.

Het eiland moet ongeveer 200.000 jaar geleden door vulkanische activiteit zijn ontstaan. De lava die uit 50 kraters omhoog kwam vormde het eiland. Er zijn resten van nederzettingen van de Feniciërs gevonden. Maar waarschijnlijk werd het eiland ook daarvoor al bewoond. De Romeinen achtten de ligging van het eiland zeer strategisch en besloten het in te nemen om van daaruit handel te drijven. Net als in andere delen van het Middellandse zeegebied leidde dit ook hier tot oorlog. In 255 v. Chr. veroverden de Romeinen het, In 254 v. Chr. waren de Feniciërs aan de winnende hand. Maar, uiteindelijk wonnen de Romeinen in 217 v. Chr. Ze noemden het eiland "Cossyra", wat zoiets als kleiner betekent. Hiermee onderscheidde zij het van het eiland Malta. De Romeinen gebruikten het eiland in de oorlogvoering, als plek waar gevangenen naartoe werden verbannen en bij de handel van wilde beesten vanuit Afrika. Deze dieren, zoals leeuwen, werden gebruikt in de amfiteaters in het Romeinse rijk. Hierbij voerden gevangenen gevechten op leven en dood met de dieren. Dit alles natuurlijk ter vermaak van het volk.

Na de Romeinen ging het eiland steeds over in andere handen. Vaak ging dat gepaard met hevige strijd. Na de Romeinen waren het eerst de Vandalen die het eiland inpikten. Vanaf het jaar 534 hadden de Byzantijnen er de macht. Ook zij hielden het niet land uit, want in het jaar 700 namen de Arabieren het eiland, tijdens hun opmars in Europa, in. Noorman Roger II van Sicilië veroverde het eiland in het jaar 1123. Hierna volgde een vreedzame en zeer tolerante periode. Christenen, Moslims en Joden leefden er vreedzaam naast elkaar. Dit duurde voort gedurende de Aragoneze periode, vanaf het jaar 1311. In het jaar 1492 echter werden alle Joden uit Italië verdreven. Zo ook de Joden van Pantelleria. De Ottomanen (Turken), onder leiding van de gevreesde Dragut hielden er een aantal malen flink huis. Zij braken in het jaar 1533 alle bebouwing op het eiland af en namen de bewoners gevangen om ze als slaven te werk te stellen. Toen de Turken in het jaar 1571 werden verslagen door de Heilige Liga brak op het eiland eindelijk een rustige periode aan.

Naarmate de middeleeuwen vorderden werd het eiland steeds vaker veroverd en verkocht. Zo ook aan ene 'don Luis de Requensens. Deze noemde zich 'principe de Pantelleria'. Deze titel ging na zijn dood in het jaar 1576 over op zijn erfgenamen. Dit duurde voort tot het jaar 1834, toen de laatste 'de Requensens' stierf. De 'principe' bezat de helft van het eiland. Hiermee deed hij zeer weinig. Behalve om belasting te innen kwam hij nooit op het eiland. Na het jaar 1834 werd het eiland herverdeeld onder de lokale bewoners. Hierdoor werd het eiland een redelijk welvarende regio. De Spanjaarden settelden zich op het eiland. Zij bouwden verschillende voorzieningen, brachten nieuwe beschaving en vooral het Christendom. Later, in juni van het jaar 1860, werd het eiland bij de nieuwe eenheidsstaat Italië gevoegd.

In de aanloop naar de Tweede wereldoorlog vestigde Mussolini een militaire basis op het eiland. Dit vanwege het strategische belang van de plek. Hij dacht dat het eiland niet te veroveren viel. De geallieerden dachten daar anders over en bombardeerden, tussen 8 met 1943 en 11 juni 1943, het gehele eiland plat. Bij de uiteindelijke verovering werden ruim 11.000 Italiaanse mariniers krijgsgevangen gemaakt. Pantellaria was het eerste stukje Italië dat door de geallieerden ingenomen werd. Zij maakten er zelf een basis, van waaruit ze eerst Sicilië en daarna het Italiaanse vaste land bestookten.

De Panteschi verdienen hun geld voornamelijk in de landbouw. De boeren telen voornamelijk kappertjes. Ook zijn er veel wijngaarden. De landbouwers zijn erg bekwaam in het cultiveren van hun land. Zowel de wijnen als de kappertjes zijn van uitmuntende kwaliteit. De jaarlijkse productie van kappertjes bedraagt zo'n anderhalve miljoen kilo per jaar. Daarnaast wordt ongeveer achtduizend hectoliter wijn geproduceerd. Anders dan op alle andere Italiaanse eilanden is de visserij op Pantellaria totaal niet van belang. Sinds enkele decennia wordt

het toerisme steeds belangrijker. Inmiddels heeft vrijwel elke bewoner van het eiland wel inkomsten uit de toeristenindustrie. Vaak natuurlijk part-time gedurende het zomerseizoen. Probleem in de landbouw en in de toeristenindustrie is het voortdurende gebrek aan schoon water. Wel zijn er op het eiland verschillende warmwaterbronnen. Sommigen hebben de temperatuur van het kookpunt. Aan het water van anderen wordt geneeskrachtige werking toegedicht.

Qua architectuur heeft het eiland weinig te bieden. Door de bombardementen van de tweede wereldoorlog is vrijwel alles vernield. Wel is er het oude Castello de Barbacane uit het jaar 1566 bewaard gebleven. Dit stelt echter weinig voor. Het plein van Pantellaria is lelijk en onaantrekkelijk. Mooier zijn echter de kleinere dorpjes. Deze zien er vaak schilderachtig uit. Merkwaardige gebouwen zijn de Dammusi. Dit zijn oude huizen die vooral in de omgeving van Tracino staan. De muren ervan zijn erg dik, waardoor het er binnen in de zomer koel is en in de winter warm. Verder hebben ze koepelvormige daken. Bij de bouw van de huizen werd geen cement of andere specie gebruikt. Bij de plaats Mursia kun je enkele Sesi vinden. Dit zijn mysterieuze graven die waarschijnlijk rond 1800 v. Chr. zijn gebruikt. Over de exacte stichters is weinig bekend. Slechts één Sesi is nog volledig intact. Deze Sesi Grande heeft een omtrek van ongeveer 50 meter. Erg indrukwekkend zijn de Sesi niet. Ook op andere plaatsen zijn gebruiksvoorwerpen uit het Neolithicum gevonden. Deze worden tentoongesteld in verschillende musea in Italië en met name in Siracuse op Sicilië.

De flora en fauna van het eiland maken het uitstekend geschikt om er te wandelen. Een groot deel van het eiland is bebouwd en er is relatief veel groen. De rotsformaties zijn spectaculair. Natuurlijk is een wandeling naar de top van de Montagna Grande een hele uitdaging. De top bestaat uit een krater en is biedt een prachtig uitzicht over het eiland en de zee. Vaak kan Tunesië van hieruit worden gezien en een enkele keer zelfs Sicilië. Rond de krater is het landschap uniek. Het doet denken aan de bekende dode kraters van Haïti. Voor mensen die niet van klimmen houden is de top ook met jeeps te bereiken. Excursies zijn te boeken in de hoofdstad. De vlakte van Monastero, midden op het eiland, is ook prima geschikt voor wandelingen.

Echte stranden kent het eiland niet veel. Wel zijn er verschillende plaatsen rotsen waar vandaan de zee betreden kan worden. Voor een zonzakantie is het eiland eigenlijk niet geschikt. Bij het plaatsje Gadir is wel een klein strand. Het strand bestaat uit zwak radioactief zand wat een geneeskrachtige werking zou hebben. Er zijn hier verschillende bronnen met water van verschillende temperaturen. Ook is er een groot sodahoudend meer op het eiland; Bagno de

Acqua. Dit meer is prima geschikt om in te zwemmen. Het wordt ook wel Specchio di Venere (spiegel van Venus) genoemd.

Er zijn verschillende toeristenklasse hotels op het eiland. Qua kwaliteit verschillen deze hotels niet veel van elkaar. Wel is de ligging van bepaalde hotels fraaier dan die van andere. Hotels worden steeds overgenomen door internationale ketens. Waardoor de kwaliteit beïnvloedt wordt. Er zijn verschillende restaurantjes en barretjes in de verschillende dorpjes te vinden. In de kleinere dorpjes zijn deze alleen in het hoogseizoen geopend.

Vanuit het dorpsplein van Pantelleria rijden bussen naar verschillende plaatsen op het eiland. Het eindpunt van de ene buslijn is het plaatsje Scauri, dat aan de andere zijde van het eiland ligt. Dit dorp ligt op de rotsen op een hoogte van 90 meter boven het gelijknamige haventje. Anders dan de hoofdstad is dit dorpje wel bewaard gebleven. Het ademt een karakteristieke sfeer uit.

Pantelleria is te bereiken met de boot vanuit het Siciliaanse Trapani. De ferry van de maatschappij Siremar vertrekt vrijwel dagelijks om middernacht vanuit Trapani. 's Ochtends om kwart voor zeven komt deze in Pantelleria aan. Tussen 10uur en 12uur vertrekt deze weer naar Trapani. Maatschappij Ustica naar Pantelleria. Deze doet een uur en een kwartier over de overtocht.

Vanwege de aanwezigheid van een NATO-basis op het eiland beschikt het ook over een vliegveld. Vooral vanaf de Siciliaanse steden Trapani en Palermo wordt op dit vliegveld gevlogen. Maar, ook is het mogelijk om bijvoorbeeld van het grote Milaan Malpensa naar het eiland te vliegen. Vluchten worden voornamelijk verzorgd door de maatschappijen Alitalia, Meridiana en AirOne.

In juli van het jaar 1831 vond er een vreemd verschijnsel plaats vlakbij het eiland. Na een eruptie ontstond er een nieuw eiland. De commandant van een Frans schip noemde dat eiland Julia. De autoriteiten op Sicilië besloten het eiland echter Ferninanda te noemen. Hierover ontstond een diplomatieke rel tussen de Fransen en Italianen. Het waren echter de Engelsen die als eerste aan land gingen en er hun vlag plantten. Zij noemde het eiland Graham. Terwijl de rel steeds grotere vormen aannam verdween het 63 meter hoge eiland, dat een omtrek had van 5 kilometer, vanzelf weer in zee. Hierdoor waren de problemen weer opgelost. Wat overgebleven is, is een ondiepte in de zee; de Bank van Graham.